Lietas arhīva Nr. A42-01673-23/28
ECLI:LV:ADRJRIT:2023:1108.A420167323.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2023. gada 8. novembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Kristīne Kalvāne,
piedaloties pieteicējam /pers. A/, viņa pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Iekšlietu ministrijas – pārstāvei /pers. C/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu piešķirta termiņuzturēšanās atļauja Latvijas Republikā humānu apsvērumu dēļ.

Aprakstošā daļa

[1] Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē (turpmāk – PMLP) 2022. gada 2. decembrī saņemti pieteicēja dokumenti termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai uz vienu gadu, sakarā ar humāniem apsvērumiem.
Pamatojoties uz 2022. gada 24. septembra grozījumiem Imigrācijas likuma 23. panta trešās daļas 3. punktā, PMLP 2023. gada 23. janvārī un 2023. gada 15. februārī pārsūtīja pieteicēja iesniegumu izskatīšanai Iekšlietu ministrijai, lūdzot pieņemt lēmumu pieteicēja lietā.

[2] Iekšlietu ministrs 2023. gada 19. aprīlī pieņēma lēmumu Nr. 1-61/50 par atteikumu piešķirt termiņuzturēšanās atļauju pieteicējam (turpmāk – lēmums). Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.
[2.1] Lemjot jautājumu par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu humānu apsvērumu dēļ, jāizvērtē, vai persona atrodas tādos apstākļos vai tādā stāvoklī, ka termiņuzturēšanās atļaujas neizsniegšana būtu atzīstama par nehumānu, par necilvēcīgu apsiešanos Eiropas Padomes Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 3. panta izpratnē (turpmāk – Konvencija).
[2.2] Medicīniskā dokumentācija nerada šaubas, ka pieteicēja mātes veselības stāvoklis neļauj viņai pilnvērtīgi aprūpēt sevi un viņai pastāvīgi ir nepieciešama citas personas palīdzība. Tomēr ir nepieciešams nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp Latvijas valsts tiesībām veidot savām nacionālajām interesēm atbilstošu migrācijas politiku un ārzemnieka tiesībām uzturēties Latvijā, citstarp vērtējot, vai pastāv šķēršļi pieteicēja mātei saņemt cita cilvēka palīdzību un aprūpi, ja pieteicējs neuzturēsies Latvijas Republikā.
[2.3] Pieteicēja mātei, ja viņas veselības stāvoklis pasliktināsies, ir tiesības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saņemt veselības aprūpes pakalpojumus. Tāpat atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta pirmās daļas 2. punktam, viņai ir tiesības saņemt konkrētajā pašvaldībā nodrošināto sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus.
[2.4] Pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus, kas apstiprinātu, ka viņa māte veselības stāvokļa dēļ ir pilnībā atkarīga tieši no pieteicēja aprūpes un palīdzības klātienē, un, ka bez pieteicēja aprūpes māte paliks bezpalīdzības stāvoklī. Papildus tam nepastāv šķēršļi nodrošināt pieteicēja mātes ikdienas aprūpi Latvijā, piesaistot pašvaldības sociālā dienesta palīdzību vai privātos aprūpes pakalpojumu sniedzējus. Apstāklis, ka pieteicējam kā dēlam ir ērtāk veikt mātes aprūpi Latvijā, nav samērīgs ar Latvijas valsts tiesībām kontrolēt ārvalstnieku uzturēšanos tās teritorijā.
[2.5] Ņemot vērā, ka pieteicēja māte ir Krievijas Federācijas pilsone, kura Latvijā uzturas, pamatojoties uz pastāvīgās uzturēšanās atļauju, abiem ir tiesības atgriezties pilsonības valstī, kur pieteicējs varētu nodrošināt mātei nepieciešamo aprūpi, kā arī saņemt sociālo palīdzību, ja tāda būtu nepieciešama.

[3] Pieteicējs vērsās ar pieteikumu tiesā. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.
[3.1] Pieteicēja māte dzīvo Latvijā kopš 1968. gada. Viņai šobrīd ir 89 gadi un veselības problēmu dēļ ir būtiskas grūtības sevi aprūpēt, pārvietoties un uzturēt kārtībā dzīvesvietu. Saskaņā ar pieteicēja mātes ģimenes ārstes 2023. gada 8. maija izrakstu, pieteicēja mātei ir nepieciešama nepārtraukta diennakts aprūpe.
[3.2] Lai nodrošinātu nepārtrauktu aprūpi pieteicēja prombūtnes laikā, pieteicējs bija noorganizējis papildu atbalstu, proti, kaimiņi, kuri varēja pieskatīt māti, kā arī bija speciāli šim nolūkam nolīdzis divus aprūpētājus, kuri palīdzēja nodrošināt pieteicēja mātei ikdienā nepieciešamo atbalstu un aprūpi. Tomēr šādu aprūpi vairs nav iespējams turpināt, jo pieteicēja mātes veselības stāvoklis kopš 2021. gada ir būtiski pasliktinājies, un aprūpētājiem ir grūtības fiziski nodrošināt nepieciešamo aprūpes apjomu.
[3.3] Neskatoties uz to, ka pieteicēja mātei ir tiesības saņemt sociālos pakalpojumus, viņa nav spējīga vērsties pēc nepieciešamās palīdzības, kā arī kategoriski atsakās atrasties ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā. Pašvaldībā, kurā dzīvo pieteicēja māte, nav pieejami privāti aprūpes pakalpojumi.
[3.4] Pieteicēja māte nevar atgriezties pilsonības valstī, jo viņas veselības stāvoklis ir tik smags, ka viņas transportēšana nav iespējama. 2018. gadā pieteicējs bija pārvedis māti uz Krieviju, tomēr mātes veselības stāvoklis būtiski pasliktinājās un viņa atgriezās atpakaļ Latvijā.
[3.5] Iekšlietu ministrs lēmumā nav vērtējis pieteicēja tiesības uz ģimenes dzīvi. Saskaņā ar Civillikuma 188. pantu pieteicējam ir pienākums rūpēties par saviem vecākiem. Neļaujot atrasties Latvijā, tiek liegta iespēja īstenot bērna pienākumu efektīvākā veidā.

[4] Iekšlietu ministrs paskaidrojumā norāda, ka pieteikums ir nepamatots, norādot turpmāk minēto.
[4.1] Pieteicējam kā Krievijas pilsones, kas Latvijā uzturas ar pastāvīgās uzturēšanās atļauju, dēlam, pēc iepriekš izsniegtās vīzas derīguma termiņa beigām, nav cita tiesiska pamata uzturēties Latvijā, kā vienīgi saskaņā ar Imigrācijas likuma 23. panta trešās daļas 3. punktu, pamatojoties uz humāniem apsvērumiem.
Termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšana humānu apsvērumu dēļ ir pamatota ar izņēmuma nosacījumiem, lai konkrētā persona nebūtu nostādīta pārmērīgi smagos jeb necilvēcīgos apstākļos. Proti, nepastāv cita iespēja kā vien termiņuzturēšanās atļaujas piešķiršana, kas varētu atrisināt radušos

situāciju veidā, kas novērstu pārmērīgi smagos jeb necilvēcīgos apstākļus.

[4.2] Pieteicēja mātei nepastāv šķēršļi saņemt nepieciešamo aprūpi saskaņā ar Veselības aprūpes finansēšanas likumā un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikto. Tāpat pieteicējam gan klātienē, gan attālināti ir iespējams risināt jautājumu par privātās aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu dzīvesvietā, citstarp piesaistot ārpus pašvaldības pieejamus pakalpojuma sniedzējus. Pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu pieteicēja mātes pilnīgu atkarību tieši no dēla sniegtās aprūpes.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvis pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem.

Iekšlietu ministrijas pārstāve pieteikumu neatzina, balstoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Lietā izšķirams jautājums, vai pieteicējam ir tiesības saņemt termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar Imigrācijas likuma 23. panta trešās daļas 3. punktu, pamatojoties uz humāniem apsvērumiem pieteicēja mātes veselības stāvokļa dēļ.

[7] Eiropas Cilvēktiesību tiesa atzinusi, ka atbilstoši starptautiskajās tiesībās vispārēji atzītam principam, valstij ir tiesības kontrolēt ārvalstnieku iebraukšanu un dzīvošanu tās teritorijā. Turklāt starptautiskās cilvēktiesības negarantē ārzemniekam tiesības iebraukt, dzīvot un palikt valstī, kuras pilsonis viņš/viņa nav (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2011. gada 28. jūnija sprieduma lietā „Nunez v Norway", pieteikums Nr. 55597/09, 65. punkts; Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2014. gada 3. oktobra sprieduma lietā „Jeunesse v the Netherlands", pieteikums Nr. 12738/10, 100. punkts*).

Tādējādi secināms, ka valstij ir tiesības noteikt kārtību, kādā ārvalstnieki var iebraukt un uzturēties tās teritorijā.

[8] Izskatāmajā lietā pieteicējs vēlas iegūt termiņuzturēšanās atļauju, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23. panta trešās daļas 3. punktu, proti, uz humāniem apsvērumiem saistībā ar pieteicēja mātes veselības stāvokli un viņai nepieciešamās aprūpes nodrošināšanu.

Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai, „humānos apsvērumus" izmanto izņēmuma gadījumos, rūpīgi izvērtējot katru individuālo situāciju. Tie ir īpaši apstākļi, kas saistīti ar personas subjektīviem smagiem morāliem pārdzīvojumiem vai lielām fiziskām ciešanām tik lielā mērā, ka to var atzīt par necilvēcīgu apiešanos Konvencijas 3.panta izpratnē. Proti, apstākļi ir tādi, kas var radīt būtisku personas tiesību aizskārumu, ņemot vērā apstākļu kopumu – ilgumu, fizisko un garīgo ietekmi, dažkārt arī personas vecumu, dzimumu, veselības stāvokli (*Senāta 2021. gada 30. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-424/2021(ECLI:LV:AT:2021:0430.A420256518.14.S) 8. punkts*).

[9] Pieteicējs tiesas sēdē paskaidroja, ka viņa māte ir Krievijas pilsone, kura Latvijā dzīvo kopš 1968. gada. Šobrīd pieteicēja māte uzturas Latvijā, pamatojoties uz izsniegto pastāvīgās uzturēšanās atļauju.

Kopš 2000. gada pieteicēja mātei ir regulāras smagas veselības problēmas. Saskaņā ar ģimenes ārstes 2023. gada 8. maija izziņu viņa ir netransportabla. Pēdējā pusgada laikā pieteicēja māte ir praktiski guloša un kopjama. Tāpat viņai nepieciešama pastāvīga diennakts piederīgo palīdzība, lai pārvietotos istabas robežās, lietotu medikamentus un ēstu. Ģimenes ārste norādījusi, ka pieteicēja mātei nepieciešama pastāvīga uzraudzība, un pieteicējs līdz šim ir nodrošinājis savas mātes pastāvīgu aprūpi (*lietas 22. lapa*).

Tiesas sēdē pieteicējs norādīja, ka 2020. gadā, kad sakarā ar pandēmiju tika noteikti ceļošanas ierobežojumi un nebija iespējams apmeklēt māti, pieteicējs, meklējot atbalstu, konsultējās ar pašvaldības sociālo dienestu par pieejamiem sociālajiem pakalpojumiem. Pēc sociālā dienesta ieteikuma viņš sazinājās ar biedrību „Latvijas Samariešu apvienība" (turpmāk - Biedrība) par iespēju nodrošināt nepieciešamo diennakts aprūpi. Biedrības piedāvātā aprūpe, pēc pieteicēja teiktā, ietvēra iespēju sociālajam aprūpētājam doties pie pieteicēja mātes vienu līdz divas reizes dienā katru dienu. Pieteicēja ieskatā šāds aprūpes apjoms nebija pietiekams, lai pilnībā apmierinātu mātes vajadzības. Pamatojoties uz to, pieteicējs vienojās ar kaimiņiem, ka viņi uzraudzīs māti un sniegs nepieciešamo aprūpi. Pieteicējs arī bija nolīdzis divus aprūpētājus, kuri nodrošināja ikdienā nepieciešamo atbalstu. Tomēr aprūpes sniegšana kļuva neiespējama, jo aprūpētāji vairs fiziski nespēja tikt galā ar māti un nodrošināt viņai nepieciešamo aprūpi.

Pieteicējs tiesas sēdē norādīja, ka 2021. gadā, pamatojoties uz saņemtajām atļaujām, iebrauca Latvijā, lai būtu klāt mātei un nodrošinātu viņai nepieciešamo aprūpi. Kopš tā laika pieteicējs, pēc viņa vārdiem, nav pametis Latvijas teritoriju.

Saskaņā ar lietas materiāliem PMLP 2022. gada 30. maijā pieņēmusi lēmumu Nr. 9095/2022 par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu pieteicējam, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 23. panta pirmās daļas 1. punktu (*lietas 79. lapa*). Konkrētā tiesību norma paredz, ka termiņuzturēšanās atļauju izsniedz reizi kalendārā gadā uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus. Termiņuzturēšanās atļauja bija spēkā līdz 2022. gada 13. decembrim.

[10] Tiesa konstatē, ka kopš 2022. gada 14. decembra pieteicējs Latvijas Republikas teritorijā atrodas bez tiesiska pamata. Arī pats pieteicējs tiesas sēdē atzina šo faktu. Saskaņā ar Imigrācijas likuma 41. panta pirmo daļu, ja konstatēta ārzemnieka nelikumīga uzturēšanās Latvijas Republikā, viņam izdod izbraukšanas rīkojumu, kura izpildei atbilstoši likuma 43. panta pirmajai daļai nosakāms termiņš no septiņām līdz 30 dienām. Tādējādi pieteicējs jebkurā brīdī var saņemt izbraukšanas rīkojumu un viņam būs jāatstāj Latvija.

Tiesa neapšauba, ka pieteicēja mātes veselības stāvoklis ir smags un viņai nepieciešams ikdienas atbalsts un aprūpe. Kā minēts iepriekš, pieteicējs 2020. gadā konsultējies pašvaldības sociālajā dienestā par iespējamajiem sociālajiem pakalpojumiem mātei, kas nav saistīti ar pārcelšanos uz ilgstošas sociālās aprūpes institūciju. Tomēr atkārtoti pēdējā laikā pieteicējs nav vērsies pašvaldības sociālajā dienestā, kā arī nav iesniedzis tiesā pierādījumus, kas apliecinātu, ka pašvaldības sociālais dienests būtu atteicies nodrošināt nepieciešamo aprūpi vai piedāvātie aprūpes pakalpojumi nav atbilstoši pieteicēja mātes vajadzībām un veselības stāvoklim. Tāpat pieteicējs nav iesniedzis tiesā pierādījumus, kas apliecinātu, ka tieši paša pieteicēja nodrošinātā aprūpe mātei ir kritiski svarīga.

Tiesas ieskatā šāda rīcība nav tālredzīga, jo gadījumā, ja pieteicējs saņemtu izbraukšanas rīkojumu, viņam būtu pienākums izbraukt no valsts, atstājot māti bezpalīdzības stāvoklī. Tomēr šādu seku cēlonis nebūtu saistīts ar pašvaldības sociālā dienesta nepietiekamo pakalpojumu klāstu un atbalsta apjomu, bet gan ar paša pieteicēja nerīkošanos, savlaicīgi nenodrošinot nepieciešamos aprūpes pakalpojumus mātei.

[11] Pieteicēja māte dzīvo Tukuma novadā. Novērtējot Tukuma novada pašvaldības piedāvātos sociālās aprūpes pakalpojumus, redzams, ka konkrētajā pašvaldībā tiek piedāvāta aprūpe mājās, kas ietver gan mobilās aprūpes brigādes apmeklējumu, gan drošības pogas palapojumus, gan ēdināšanas pakalpojumus. Tāpat tiek piedāvāti sociālās rehabilitācijas pakalpojumi dzīvesvietā, lai palīdzētu personai veicināt vai atjaunot savas spējas sociāli funkcionēt, kā arī radīt šai funkcionēšanai labvēlīgus apstākļus. Papildus tam ir pieejami arī sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, kurus persona var saņemt savā mājoklī un kas tiek sniegti ar mērķi uzlabot pakalpojuma saņēmēja pašaprūpes un funkcionēšanas spējas (avots: *https://tnsd.lv/pakalpojumi/socialie-pakalpojumi*).

Tiesa vēlas uzsvērt, ka daudzās ģimenēs pieauguši bērni dzīvo atsevišķi no vecākiem, tostarp, dažādās valstīs un organizē slimu vecāku aprūpi,

neesot ikdienā viņiem blakus. Šāda situācija nav uzskatāma par ārkārtas situāciju, kas radītu personām nepārvaramus šķēršļus un grūtības un būtu uzskatāma par necilvēcisku. Šādas situācijas risināšana atzīstama par mūsdienu dzīves reālu iespējamību, ar kuru var saskarties ikviens, kad pieauguši bērni un viņu vecāki nedzīvo vienā valstī. Tiesa piekrīt, ka pieteicējam un viņa mātei pieteicēja atgriešanās Krievijā sagādās grūtības un neērtības. Tomēr šajā gadījumā tās ir uzskatāmas par dzīves situācijai atbilstošām un sagaidāmām grūtībām, un tās nepārsniedz līmeni, kad būtu pamats runāt par necilvēcīgu vai nehumānu attieksmi Konvencijas 3. panta izpratnē.

[12] Iekšlietu ministrs lēmumā norādījis, ka lemjot jautājumu par uzturēšanās tiesību piešķiršanu, ārzemnieka uzturēšanās Latvijā jāskata tās ilgstpējības aspektā, ņemot vērā ārzemnieka sociālekonomiskos riskus. Proti, termiņuzturēšanās tiesību piešķiršana humānu apsvērumu dēļ nedrīkst ilgterminā nostādīt personu iespējami vēl sliktākā situācijā.

Pieteicējs tiesas sēdē iebilda pret iekšlietu ministra norādīto, paskaidrojot, ka viņam nepastāv problēmas nodrošināt sev un mātei pietiekamus iztikas līdzekļus. Proti, pieteicēja bankas kontā ir 6000 *euro* un šī nauda netiek aiztikta. Pieteicējam piešķirtā Krievijas pensija, saskaņā ar viņa paskaidroto, tiek ieskaitīta bankas kontā Krievijā, bet šo naudu viņš neizmanto. Tāpat pieteicējs savulaik iedevis naudu savam dēlam personīgā biznesa uzsākšanai un attīstībai. Gadījumā, ja pieteicējam ir nepieciešami naudas līdzekļi, viņš var palūgt dēlam iedot naudu, un to pieteicējam nogādās personas, kuras brauc no Krievijas uz Latviju.

Kaut arī Iekšlietu ministrijas pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka pieteicēja gadījumā ilgtspējības aspekts, kas saistīts ar iztikas līdzekļu pietiekamību ilgstošā laika periodā, netika vērtēts, tomēr tiesas ieskatā tas ir nozīmīgs apstāklis. Tiesas ieskatā ilgstspējības aspekts ietver naudas līdzekļu drošu un regulāru pieejamību. Tiesa uzskata, ka pieteicēja norādītie finanšu līdzekļu iegūšanas veidi nav uzskatāmi par drošiem un pastāvīgiem iztikas nodrošinājuma avotiem. Līdz ar to pieteicēja izveidotais dzīvošanai nepieciešamo naudas līdzekļu nodrošināšanas modelis, nav ilgtspējīgs. Proti, pieteicēja dēls var atteikties izsniegt nepieciešamos naudas līdzekļus, personas var atteikties pārvadāt pāri robežai skaidras naudas līdzekļus, kā arī bankās esošo naudas līdzekļu pieejamība ir ierobežota, ņemot vērā Eiropas Savienības noteiktās sankcijas pret Krieviju.

Tiesa uzsver, ka slimu tuvinieku aprūpe ir saistīta ar būtiskām izmaksām, kas izriet ne tikai no nepieciešamās sociālās aprūpes, bet arī medicīniskās aprūpes. Papildus tam pieteicējam ir jābūt spējīgam nodrošināt iztikas līdzekļus ikdienas vajadzību apmierināšanai ne tikai mātei, bet arī sev.

[13] Ņemot vērā, ka pieteicēja māte ir Krievijas pilsone, kura Latvijā dzīvo pamatojoties uz pastāvīgās uzturēšanās atļauju, iekšlietu ministrs lēmumā, norādījis, ka viens no pieejamiem risinājumiem ir pieteicējam ar māti atgriezties abu pilsonības valstī, kur viņš varētu mātei nodrošināt nepieciešamo aprūpi paša spēkiem vai piesaistot sociālā dienesta nodrošinātos palīdzības sniedzējus.

Pieteicējs norādījis, ka 2018. gadā māte bija devusies uz Pilsēta/ kur pieteicējam kopā ar brāli pieder nekustamais īpašums. Pēc ierašanās /Pilsētā/ pieteicēja mātes veselības stāvoklis pasliktinājās, ko apliecina /Iestādes/ 2023. gada 1. septembra eksperta slēdziens Nr. 01.9/1897 (*lietas 90. lapa*). Eksperta slēdzienā norādīts, ka pieteicēja mātes turpmāka uzturēšanās /Reģionā/ir saistīta ar augstu gan psihiskā, gan fizikā stāvokļa pasliktināšanās risku, kas izriet tieši no /Reģiona/ klimata īpatnībām, proti, augsta mitruma līmeņa, daudz dienu gadā ar zemu vidējo diennakts gaisa temperatūru un īsu dienas gaismas laiku. Pēc veselības stāvokļa pasliktināšanās pieteicēja māte tika pārvesta atpakaļ uz Latviju, kur turpināja ārstēšanos. Kaut arī viņas veselības stāvoklis normalizējās, viņa vairs nevarēja iztikt bez pastāvīgas citu cilvēku palīdzības un atbalsta. Kā jau minēts iepriekš, pieteicēja mātes ģimenes ārstes 2023. gada 8. maija izziņā ir norādīts, ka pieteicēja māte smago veselības problēmu dēļ ir netransportabla.

Tiesa konstatē, ka laikā, kad iekšlietu ministrs pieņēma lēmumu par atteikumu piešķirt termiņuzturēšanās atļauju, t.i., 2023. gada 19. aprīlī, viņa rīcībā nebija ne ģimenes ārstes izziņas, ne iepriekš norādītā eksperta slēdziena. Tādēļ iekšlietu ministram nevar pārmest, ka viņš nezināja noteiktus lietas apstākļus, pieņemot lēmumu. Vienlaikus tiesa kritiski vērtē pieteicēja tiesas sēdē pausto, ka viņa māte nevar atgriezties Krievijā organisma reakcijas uz klimata maiņu dēļ, kas notika 2018. gadā, kad viņa bija aizbraukusi uz /Reģionu/. Ārsta izziņā, kuru ir iesniedzis pieteicējs, ir norādīts, ka uzturēšanās nav iespējama tieši /Reģionā/, ņemot vērā īpašos klimatiskos apstākļus. Tiesa piekrīt Iekšlietu ministrijas pārstāves tiesas sēdē norādītajam, ka Krievijas teritorija neaprobežojas ar /Reģionu/. Jānorāda, ka Krievijai ar Latviju ir sauszemes robeža. Līdz ar to dzīve Krievijā tuvu Latvijas robežai, tajā pašā klimatiskajā joslā, visticamāk, pieteicēja mātei neradīs tādas organisma adaptācijas problēmas, kādas tika novērotas, kad viņa devās uz /Reģionu/. Tiesa arī piekrīt Iekšlietu ministrijas pārstāves norādītajam par to, ka ir iespējams organizēt speciālo medicīnas transportu slimu cilvēku transportēšanai, kas pieteicēja mātes aizbraukšanu uz Krieviju padara par iespējamu, ja tiek ievēroti viņas veselības stāvoklim atbilstoši transportēšanas apstākļi.

Vienlaikus tiesa piekrīt pieteicējam, ka viņa mātes izbraukšana uz dzīvi Krievijā ir gandrīz neiespējama viņas veselības stāvokļa dēļ. Tomēr aizbraukšana uz Krieviju kopā ar pieteicēju nav vienīgais iespējamais risinājums, lai nodrošinātu pieteicēja mātes aprūpi. Tiesa jau iepriekš norādīja, ka pieteicēja māti ir iespējams aprūpēt Latvijā, neiesaistot pieteicēju viņas aprūpes nodrošināšanā.

[14] Papildus pieteicējs pieteikumā norādījis, ka iekšlietu ministrs, pieņemot lēmumu par atteikumu izsniegt termiņuzturēšanās atļauju, nav ņēmis vērā pieteicēja un viņa mātes tiesības uz ģimenes dzīvi.

Tiesa norāda, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir nošķirusi lietas, kurās tiek lems par jau iedzīvojušos iebraucēju (*settled migrants – angļu val.*) izraidīšanu, no tādām lietām, kurās ārzemnieks cenšas panākt tiesības legāli uzturēties valstī. Pēdējā gadījumā lietas attiecas ne tikai uz personas ģimenes dzīvi, bet arī uz imigrāciju. Tāpēc šādā gadījumā ir jāvērtē valsts pozitīvie pienākumi, kas izriet no Konvencijas 8. panta. Norādot uz principiem, kuri ir piemērojami šādos gadījumos, Eiropas Cilvēktiesību tiesa pirmām kārtām atzinusi, ka no Konvencijas 8. panta neizriet valsts pienākums respektēt personu izvēli īstenot viņu ģimenes dzīvi vai ģimenes apvienošanos attiecīgajā valstī. Tā kā, ievērojot katras lietas individuālos apstākļus, valsts pienākumi šajā sakarā tomēr atšķiras, ir jāņem vērā tādi apstākļi kā ģimenes saišu iziršanas pakāpe, saikne ar attiecīgo valsti, vai ir nepārvarami šķēršļi ģimenei dzīvot ārzemnieka izcelsmes valstī, sabiedriskās kārtības apsvērumi. Papildus tam jāuzsver, ka vecāki un viņu pieaugušie bērni nav uzskatāmi par ģimeni, ja vien viņi nedemonstrē papildus atkarības attiecības. Tas vien, ka pieaugušie bērni dzīvo kopā ar saviem vecākiem nav pietiekams pamats atzīt, ka pastāv ģimene (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2014. gada 3. oktobra sprieduma lietā „Jeunesse v the Netherlands", pieteikums Nr. 12738/10, 105.–108. punkts; Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2003. gada 9. oktobra sprieduma lietā „Slivenko v Latvia", pieteikums Nr. 48321/99, 97. punkts).*

Pieteicējs uzturas Latvijā periodiski, viņa brālis un dēls dzīvo Krievijā. Tāpat visi pieteicēja ienākumi atrodas Krievijā. Vienīgās saites ar Latviju viņam bijušas bērnībā, kad pieteicējs šeit mācījies skolā, tomēr vēlāk viņš pārcēlies uz dzīvi Krievijā, kur ieguvis gan tālāko izglītību, gan strādājis un saņem arī pensiju. Tiesas ieskatā, tas nepārprotami liecina, ka pieteicējam ir ciešākas saites ar Krieviju, nekā ar Latviju, tādēļ nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs būtu uzskatāms par iedzīvojušos iebraucēju. Papildus tam, kā minēts iepriekš, pieteicējs nav iesniedzis tiesā pierādījumus, kas apliecinātu, ka tieši paša pieteicēja nodrošinātā aprūpe mātei ir kritiski svarīga, tādējādi nav pamata uzskatīt, ka starp pieteicēju un viņa māti pastāv papildu atkarības attiecības, kad būtu pamats uzskatīt, ka pieteicējs un viņa māte veido ģimeni Konvencijas 8. panta izpratnē.

[15] Tiesa nekonstatē apstākļus, kas būtu par pamatu piešķirt pieteicējam termiņuzturēšanās atļauju humānu apsvērumu dēļ. Tādēļ tiesa uzskata, ka iekšlietu ministrs pamatoti pieteicējam nav piešķīris uzturēšanās atļauju Latvijā saistībā ar humāniem apsvērumiem. Līdz ar to pieteikums nav pamatots un

ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251. panta sesto daļu, 290. pantu un 291. panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ (*/pers. A/*) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/ tiktu piešķirta termiņuzturēšanās atļauja Latvijas Republikā saskaņā ar Imigrācijas likuma 23. panta trešās daļas 3. punktu humānu apsvērumu dēļ.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese K.Kalvāne